

کولیک شیر خواران یکی از شکایات شایعی است که باعث می شود مادران کودک خود را نزد پزشک ببرند. کولیک مشکل شایعی بین نوزادان است که حدوداً ۱۶/۵ درصد نوزادان آن را تجربه می کنند.

دل درد و گریه های مداوم در همه بچه ها به صورت گاه به گاه و به دلایل مختلف اتفاق می افتد اما در این میان بچه هایی که گریه های شدید و منظم دارند به عنوان کولیک تشخیص داده می شود و کولیک یا به قول عموم مردم فولنج نوزادی به مواردی اطلاق می شود که گریه های منظم و مداوم کودک بین ۲ تا ۴ ساعت و حداقل ۵ روز در هفته طول می کشد کولیک حدوداً از هفته دوم یا سوم تولد شروع شده و به صورت خودبخود در حدود هفته دوازدهم ناپدید می شود.

علل و عوامل ایجادکننده کولیک :

علتهای مختلف برای کولیک در نظر گرفته شده است که عمدتاً می توان آن را به دو دسته تقسیم کرد :

- ۱- علل مربوط به دستگاه گوارش
- ۲- علل غیر گوارشی

عوامل مربوط به دستگاه گوارش :

الف : تغذیه :

روش نادرست تغذیه مانند استفاده از شیشه ، شیردادن به صورتی که کودک دراز کشیده باشد ،

نگرفتن آروغ شیر خوار بعد از شیردهی می تواند در بروز کولیک موثر باشد .

طبق تحقیقات شیر خواران که در شش ماه اول با شیر مادر تغذیه نمی شوند در صد ابتلایشان به کولیک ۱/۸ برابر نسبت به شیر خوارانی که منحصراً با شیر مادر تغذیه می شوند بیشتر است.

ب : حساسیت :

طبق تحقیقات در شیر خوارانی که شش ماه اول با شیر گاو تغذیه می شوند حساسیت به پروتئین وی مشاهده شده که می تواند عامل موثری در ایجاد کولیک باشد .

ج : سوء جذب لاکتوز :

سوء جذب لاکتوز (قند شیر) می تواند باعث افزایش سطح گاز متان در شیر خواران کولیکی شود مشاهده شده که دفع گاز باعث کاهش علائم کولیک می شود .

د : هورمونهای روده باریک :

هورمونهای روده باریک نظیر (موتیلین و هورمون تحریک کننده پپتید روده ای) در شیر خواران کولیکی به صورت غیر طبیعی افزایش یافته و سبب عملکرد غیر طبیعی گوارشی در مبتلایان به کولیک در روزهای اول تولد می گردد .

علل غیر گوارشی کولیک :

الف : عوامل عصبی - روانی

ب : ارتباط شیر خوار با محیط

ج : تجربه نا خوشایند مادر در دوران بارداری و هنگام زایمان

د : استعمال سیگار حین بارداری

ه : وزن پائین کودک هنگام تولد

و : رژیم غذایی مادر می تواند در بروز کولیک موثر باشد .

مادرانی که نوزاد را با شیر خود تغذیه می کنند باید توجه داشته باشند که خوردن مواد غذایی مانند کلم

- گل کلم - نخود - لوبیا - شیر - پیاز - ترپچه

همچنین ادویه جات در شیر خوار ایجاد نفخ و دل

پیچچه می کند . همچنین ممکن است نوزاد به مواد

غذایی که مادر مصرف می کند ، مثل شیر ، مرکبات ،

شکلات ، گوجه فرنگی ، قهوه نیز واکنش نشان دهد .

برای امتحان واکنش به شیر بهتر است مادر برای مدت

۲ تا ۳ هفته از مصرف لبنیات اجتناب کند اگر دل درد

نوزاد کاهش پیدا کرد دلیل بر حساسیت به گروه

لبنیات است در این حالت می توان در رژیم غذایی



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فارس
بیمارستان حضرت سیدالشهدا(ع) - قادرآباد

کد سند: SSH-BGC-PE-03

ویرایش: ۱ بازنگری: ۲

کولیک شیر خواران

گردآورنده: زهرا انصاری
کارشناس پرستاری
منبع: چکیده بارداری و زایمان ویلیامز - ترجمه
دکتر بهرام قاضی جهانی انتشارات گلپن ۸

تأیید سوپروایزر آموزش سلامت	تأیید سرپرست علمی

انتهای روز این شیر خواران در معرض احساس دل پیچه و زور قرار می گیرند که در نتیجه برای مدتی طولانی گریه می کنند . در بعضی از این شیر خواران قرار گرفتن در جاهای ساکت و آرام می تواند کمک کننده باشد از طرف دیگر اضطراب شدید پدر و مادر نیز می تواند موجب ایجاد کولیک شود . بچه ها ممکن است نگرانی پدر و مادر را حس کنند . و مضطرب شوند و گریه را بیشتر سر دهند .

پس در ارتباط با شیر خوار خونسر دی خود را حفظ نمایید .

بهار ۱۴۰۱

درمان :

با وجود این که کولیک خطری برای سلامتی شیر خوار ندارد ولی اضطراب زیادی برای خانواده ایجاد می کند .

تنها عامل پیشگیری عمده تغذیه با شیر مادر می باشد .

البته روشهای زیادی پیشنهاد شده مانند :

- تغذیه انحصاری با شیر مادر در شش ماه اول
- منع مصرف شیشه
- گرفتن آروغ شیر خوار بعد از شیردهی و خواباندن او به پهلوئی راست
- درمان دارویی
- یک داروی موثر دی سیکلومین است که البته عوارض جانبی برای آن گزارش شده و مصرف آن در کودکان زیر ۶ ماه ممنوع می باشد .

وجه داشته باشید که شیر خواران ممکن است نسبت به محرکهایی مانند سرو صدا ، نور و ... واکنش شدید نشان دهند در حالی که بچه های بزرگتر قادرند به راحتی خود را تطبیق دهند در